

ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Глобалізація усіх галузей суспільного життя, виробництва, науки та освіти висуває до освітніх систем окремих держав принципово нові вимоги. Освітня галузь у нових умовах покликана, окрім традиційної загальноосвітньої та вузькопрофесійної підготовки, відігравати провідну роль у становленні особистості громадянина, його соціалізації, формуванні умінь та навичок гармонійно облаштовувати своє співіснування з природою та соціумом, здійснювати активну продуктивну перетворювальну діяльність, результати якої принесуть користь суспільству та максимально забезпечать реалізацію творчого потенціалу особистості. У цьому контексті юридична освіта є особливою галуззю функціонування освітньої системи, оскільки реалізує важливі функції держави з підготовки фахівців, які забезпечуватимуть формування, розвиток та функціонування правового поля суспільних відносин, правової культури та правосвідомості широких верств населення, що є умовою становлення правової держави та розвитку інституціональних засад громадянського суспільства. Важливим кроком удосконалення освітньої галузі в європейському масштабі щодо виклику глобалізаційних процесів стала уніфікація освітніх систем європейських країн, формалізована в рамках Болонського процесу [1].

Провідні ідеї, на яких формується об'єднаний освітній простір Європи, важливою складовою якого є й освітня система України, визначають пріоритети гнучкості освітньої галузі, її спрямованості на становлення, формування та розвиток висококваліфікованих фахівців, мобільних на сучасному ринку праці, спроможних ставити і вирішувати неординарні творчі завдання, активно взаємодіяти в суспільстві та приймати виважені рішення [2].

Принциповою ознакою сучасної освіти є не стільки надання студенту вищого навчального закладу – майбутньому фахівцю-професіоналу – органічного комплексу інтегрованих професійних умінь, а, в першу чергу, створення в процесі навчання у вищій школі умов для розвитку та самовдосконалення студента, формування у нього життєвої необхідності постійного вдосконалення своєї інтелектуальної сфери, що на практиці реалізується через сформовану потребу освіти та самоосвіти впродовж життя. Досвід підготовки майбутніх юристів за світовими стандартами в Національному авіаційному університеті показав ефективність загальних підходів щодо кредитно-модульної організації навчального процесу, доцільність розгортання системи менеджменту якості юридичної освіти як важливої складової в системі вищої юридичної професійної освіти в Україні.

Новий постіндустріальний, інформаційний світ у глобальному масштабі висуває принципово нові вимоги до підготовки правників. Тенденції уніфікації державно-правових утворень в Європі та світі вимагають зміщення акцентів в

організації навчання студентів юридичних спеціальностей у бік підготовки високоерудованих фахівців, здатних реалізувати свій потенціал незалежно від географічних кордонів. У цьому контексті важливим завданням є вже не стільки ґрунтовне вивчення основ правотворчих процесів та системи права тієї чи іншої країни, а формування у них умінь досліджувати правові процеси, загально-філософських уявлень про тенденції розвитку сучасного права та його пріоритетні галузі, навичок аналізувати конкретні правові процеси з точки зору прикладного та науково-теоретичного застосування положень юриспруденції. Професійний профіль сучасного юриста передбачає формування, в першу чергу, гнучкого абстрактно-конкретного мислення, вмінь співставляти, аналізувати окремі часткові правові процеси та робити узагальнення щодо принципових основ їх подальшого розвитку. Ці навички можливо розвивати у процесі професійної підготовки з використанням сучасних активних методів, форм та технологій навчання юриста. Важливою вимогою в системі юридичної освіти є її відкритість та модульність. Відкритість юридичної освіти забезпечується ефективними управлінськими рішеннями з організації та координації елементів навчального процесу у вищій школі. У цьому контексті система менеджменту якості юридичної освіти має стати провідною ланкою її удосконалення та розвитку. Відкритість юридичної освіти як одна із важливих зовнішніх характеристик якості сучасної юридичної освіти визначає суб'єкт-суб'єкту організації навчання, при якій викладачі та студенти є рівноправними учасниками освітнього процесу, а роль викладача поступово якісно змінюється від генератора та ретранслятора системи знань, поглядів та цінностей до партнера та наставника, який допомагає студентів у умовах глобальної інформатизації освіти визначити орієнтири та пріоритети свого професійного розвитку. Модульність потрібно розуміти не тільки як розподіл змісту навчання фундаментальних та фахових дисциплін на окремі змістові одиниці (це є перший, нижчий рівень структуризації), а, в першу чергу, як спосіб організації навчального процесу, що забезпечує якість юридичної освіти, орієнтовану на кінцеву мету – підготовку мобільного, висококваліфікованого фахівця з гнучким мисленням та творчим підходом до вирішення правових задач. Це дасть можливість реальної інтеграції системи юридичної освіти у міжнародні освітньо-правові системи та мобільності студентів вітчизняних вищих правових навчальних закладів і їх органічне включення у навчальний процес кращих світових освітніх закладів юридичного спрямування. В умовах зростаючої глобалізації ключовим завданням реформування та розвитку системи підготовки фахівців юридичної галузі є формування освітнього середовища з використанням методів, технологій, форм та засобів, що є адекватними основним цілям та завданням юридичної освіти. Важливою умовою ефективної діяльності освітньої системи буде реалізація основних принципів функціонування європейського єдиного простору з урахуванням особливостей вітчизняної освітньої галузі.

Література

1. Кремень В.Г. Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати / В.Г. Кремень. – К.: Грамота, 2005. – 448 с.
2. Мадзігон В.М. Суть і необхідність державного регулювання економіки у світовому господарстві глобалізації / В.М. Мадзігон, М.В. Вачевський // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – № 7. – С. 51 – 58.